

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 812100 - 14210....., екз. № 1
31.07.....2026 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бх. № 408-887
Дата 31.07.2026 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

от Иван Демерджиев - министър на вътрешните работи
по конституционно дело № 12/2026 г.

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

С определение на Конституционния съд от 25.06.2026 г. съм конституиран като заинтересована институция по конституционно дело № 12/2026 г., образувано по искане на Административен съд – Силистра, трети състав, за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 574, ал. 10 от Кодекса за застраховането (обн. ДВ, бр. 102 от 2015 г., посл. изм. ДВ, бр. 51 от 2026 г.) в частта „от датата на изпращане на уведомлението“ и на чл. 143, ал. 10, изр. първо от Закона за движението по пътищата (обн. ДВ, бр. 20 от 1999 г., посл. изм.).

Искането е насочено срещу разпоредбата на чл. 574, ал. 10 от Кодекса за застраховането в частта „от датата на изпращане на уведомлението“, както и срещу чл. 143, ал. 10, изречение първо от ЗДвП, като се твърди противоречие с принципите на правовата държава, правната сигурност, пропорционалността и правото на защита.

Не подкрепям искането на вносителя по следните съображения:

Оспорените разпоредби са част от нормативен механизъм, чиято основна цел е да гарантира, че в движението по пътищата, отворени за обществено ползване участват само превозни средства (ПС), за които е изпълнено законовото изискване за наличие на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Тази цел е пряко свързана със защитата на живота, здравето и имуществото на гражданите, както и със защитата на лицата, които могат да претърнят вреди при пътнотранспортни произшествия. Задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ не е формално административно изискване, а съществен елемент при обезщетяване на пострадалите лица и гарантиране на

обществения интерес. В този смисъл служебното прекратяване на регистрацията на пътно превозно средство при липса на валидна задължителна застраховка не представлява санкция, а превантивна мярка, насочена към преустановяване участието в движението на превозни средства, които не отговарят на едно от основните законови условия за допускане на ПС за движение по пътищата, отворени за обществено ползване.

Служебното прекратяване на регистрацията по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП е административно отразяване на обективно настъпило обстоятелство - липса на данни за сключена и действаща задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ след уведомяване от Гаранционния фонд. Законодателят е предвидил възможност за възстановяване на служебно прекратената регистрация при предоставени данни за сключена застраховка от Гаранционния фонд. Това не е наложено наказание или репресивна мярка, а последствията са временни и свързани единствено с изпълнението на законовото задължение за наличие на застраховка. Следователно не се засягат права, **собственикът не се лишава от правото на собственост върху превозното средство**, нито от възможността да възстанови регистрацията при изпълнение на законовото изискване.

Разпоредбата на чл. 574, ал. 10 от КЗастр. предвижда уведомяване на собствениците на ПС, за които не е сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ или сключеният договор е с изтекла давност и не е подновен. Същевременно законът предоставя срок от 14 дни от датата на изпращане на уведомлението да представят доказателства за наличие на сключен и действащ застрахователен договор. Следва да се има предвид, че собственикът на превозното средство има самостоятелно и постоянно законово задължение да притежава валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. Това задължение не възниква от уведомлението на Гаранционния фонд, а съществува по силата на закона. Уведомлението има предупредителна и информационна функция, като дава допълнителна възможност на собственика да представи доказателства или да предприеме действия преди служебна промяна на регистрацията. В тази връзка **правото на защита не е накърнено** от оспорената уредба, тъй като собственикът има възможност да предотврати служебното прекратяване на регистрацията чрез изпълнение на основното си задължение: сключване или подновяване на застраховка „Гражданска отговорност“. Съгласно чл. 574, ал. 10 от КЗастр. е предвидено уведомяване от Гаранционния фонд и предоставяне на срок за представяне на доказателства за наличие на валидна полица. Също така служебно прекратената регистрация може да бъде възстановена при предоставяне на данни за валидна застраховка, което означава, че последствията не са окончателно, необратими или непреодолими. Оспорените разпоредби уреждат механизъм, насочен към защита на обществения интерес, като не отменят общите гаранции за защита на правата на собствениците на превозни средства. В тази връзка не може да се приеме, че оспорената уредба **противоречи на принципа на правовата държава**. Разпоредбите са ясни, предвидими и приложими при обективно установени предпоставки: липса на валидна задължителна застраховка, изпращане на уведомление от Гаранционния фонд, изтичане на законово определения срок и уведомяване на структурата на МВР за прекратяване на регистрацията. Правните последствия са предвидени в закон, настъпват при ясно определени условия и са насочени към предотвратяване на реален риск за обществото. Същевременно е предвиден механизъм за възстановяване на регистрацията при изпълнение на законовото задължение. Също така собственикът на ПС може във всеки момент да знае дали е изпълнил задължението си за наличие на валидна застраховка. Именно това задължение е основното, а

не получаване или неполучаване на уведомление. В този смисъл правната уредба урежда последствие от неизпълнение на законово задължение, което може да бъде проверено и известно на собственика. Прилаганата мярка е необходима защото при липсата на ефективен механизъм, ще се увеличат случаите на участие в движението на превозни средства по пътищата отворени за обществено ползване без задължителна застраховка. Това ще увеличи риска за пострадалите лица и за обществото. Мярката е съразмерна, доколкото последствията са временни и обратими, а собственикът може да възстанови регистрацията чрез изпълнение на задължението си за сключване на валидна застраховка. Не се засяга същността на правото на собственост, нито се налага санкция без производство, а се отразява статуса на превозните средства в националния регистър на превозни средства, обусловен от неизпълнение на законово изискване. Уведомителната функция не е изцяло премахната от правната уредба. Тя съществува на етапа преди служебното прекратяване, чрез уведомяването от Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 10 от КЗастр. Именно това уведомяване има предупредителен характер и цели да даде възможност на собственика да представи доказателства за наличие на валидна застраховка или да предприеме необходимите действия. Структурата на МВР изпълнява последваща функция, след като получи уведомление от Гаранционния фонд по реда на чл. 574, ал. 11 от КЗастр. В този смисъл ролята на МВР е свързана с отразяване на съответното обстоятелство в националния регистър на превозни средства, а не с повторно установяване на липсата на застраховка или с провеждане на самостоятелна процедура по уведомяване. Дублирането на уведомителни действия от различни институции ще доведе до забавяне, административна тежест и затруднения в прилагането на механизма, без непременно да осигури по-висока степен на защита. Защитата на правата на лицата следва да се гарантира чрез яснота на процедурата, проследимост на изпратените уведомления, възможност за възстановяване на регистрацията и съдебен контрол при спор, а не непременно чрез въвеждане на множество последователни уведомявания. Предвид изложеното, разпоредбата на чл. 574, ал. 10 от КЗастр. в частта „от датата на изпращане на уведомлението“, както и чл. 143, ал. 10, изречение първо от ЗДвП, не противоречат на чл. 4 и чл. 56 от Конституцията. Оспорените разпоредби преследват легитимна обществена цел, свързана със защитата на живота, здравето и имуществото на гражданите, както и с гарантиране на обезщетяването на пострадалите лица при пътнотранспортни произшествия.

МИНИСТЪР

Ив